

1. Baggrund for forslaget

Langt de fleste videregående uddannelser er SU-berettigede, og SU'en gives som stipendie uden krav om tilbagebetaling. Men de seneste år er optaget på de videregående uddannelser steget kraftigt. Det betyder, at vi i dag bruger 16 mia. kr. på SU-stipendier (før skat og tilbageløb), mens vi tilsvarende bruger 15 mia. kr. på de videregående uddannelser (Finanslovsforslag 2022). Samtidig vælger mange studerende stadig uddannelser, som har høj ledighed, mens virksomhederne skriger på arbejdskraft. Det er ikke en holdbar situation.

Gode vilkår til studerende

De studerende skal have gode vilkår for at tage en videregående uddannelse – uanset hvilken social og økonomisk baggrund, den enkelte har. Derfor skal vi bevare SU'en. Men SU-systemet skal spille en større rolle i forhold til at give de studerende incitament til at vælge uddannelser, der fører til beskæftigelse, at færdiggøre deres uddannelse på normeret tid og komme i job efter endt uddannelse.

Derfor foreslår DI, at SU'en omlægges til lån, hvoraf hele eller dele godskrives, hvis den studerende færdiggør sin uddannelse på normeret tid. Det er afgørende for DI, at de penge, der eventuelt bliver sparet ved omlægning, kanaliseres tilbage til de videregående uddannelser til at styrke kvaliteten, øge antallet af pladser på efterspurgte uddannelser og sikre bedre rådgivning og støtte til de studerende.

Øget arbejdsudbud

Forslaget vil øge arbejdsudbuddet med 5.300 personer og give et ekstra råderum (skønnet med usikkerhed) til ca. 2 mia. kr. i 2030, som kan anvendes til at styrke kvaliteten af de videregående uddannelser, i en tid hvor råderummet er begrænset. De penge vil vi selvfølgelig investere tilbage i uddannelserne. Og i kombination med udmøntningen af en række puljer afsat til uddannelse i aftalen om Danmarks kan mere I, foreslår DI

samlet set et løft af de videregående uddannelser og erhvervsuddannelser på 3,8 mia. kr.

DI foreslår blandt andet indførelsen af teknologiforståelse i folkeskolen, styrkelse af fremmedsprog, kvalitetsløft på de videregående uddannelser, samt garanteret optagelse af alle kvalificerede ansøgere på STEM-uddannelser, som f.eks. it-uddannelser. Dertil vil DI styrke erhvervsuddannelserne, som skal uddanne endnu flere dygtige faglærte til den grønne og digitale omstilling af vores samfund.

2. Forslaget

Det nye SU-forslag, der indgår i 2022-versionen af 2030-planen, indeholder følgende elementer:

- SU på bachelorer, professionsbachelorer, erhvervsakademiuuddannelser og kandidater omlægges til et skattefrit lån på 5.000 kr. om måneden.
- Lånene godskrives afhængigt af gennemførelses hastighed:
 - Den studerende fuldfører uddannelsen på normeret tid: 100 pct. af lånet godskrives
 - Den studerende er op til seks måneder forsinket i fuldførelse af uddannelsen: 80 pct. af lånet ud over de første 12 klip godskrives
 - Den studerende er mellem seks og tolv måneder forsinket i fuldførelse af uddannelsen: 60 pct. af lånet ud over de første 12 klip godskrives
 - Den studerende er mere end tolv måneder forsinket i fuldførelse af uddannelsen: 40 pct. af lånet ud over de første 12 klip godskrives
 - Den studerende fuldfører ikke sin uddannelse (frafalder efter første år): Al SU ud over de første 12 klip betales tilbage.

Godskrivningen af SU-stipendielån efter endt uddannelse

Gennemførelses hastighed	Godskrivning af stipendielån
Fuldfører på normeret tid	100 pct.
Mindre end 6 seks måneder forsinket	80 pct.
Mellem 6-12 måneder forsinket	60 pct.
Mere end 12 måneder forsinket	40 pct.
Fuldfører ikke uddannelsen	0 pct.

For at give plads til frafald og studieskift gives de første 12 måneder af SU'en som stipendie på helt samme vilkår som SU-stipendiet i dag, og det er ikke omfattet af tilbagebetaling. Det gælder ikke overbygningsuddannelser (kandidatuddannelser og overbygningsuddannelser på erhvervsakademierne). Ved godskrivning betragtes uddannelser med overbygning som to separate uddannelser.

Ligesom i dag kan man højst modtage SU i seks år. Stipendielånet kan derfor maksimalt modtages i fire år og ti måneder, da de første 12 måneder gives som stipendie. Den studerende kan derudover tage SU-lån på samme vis som i dag. Tilbagebetalingen af stipendielån følger den eksisterende model for tilbagebetaling af SU-lån. Tilbagebetalingstiden afhænger af lånets størrelse og er mellem 7-15 år.

Undtagelser for tilbagebetaling

Studerende med handicap, funktionsnedsættelser eller lign. skal:

- have mulighed for at søge handicaptillæg svarende til fuldt stipendie, hvis vedkommende ikke er i stand til at studere på normeret tid på grund af sit handicap eller sin funktionsnedsættelse.
- have mulighed for at søge handicaptillæg, hvis vedkommende ikke er i stand til at have studiejob ved siden af studiet (som i dag svarende til 8.991 kr. før skat).

Studerende, som bliver forsinkede pga. sygemelding eller barsel- og forældreorlov skal have mulighed for at søge dispensation fra kravet om tilbagebetaling for perioder under sygemeldinger/barsel/orlov. Hvis den studerende bliver syg i sådan en grad, at den studerende ikke kan gennemføre uddannelsen bortfalder tilbagebetalingskravet.

Derudover skal mulighederne for tillæg til forsørgere bevares som i dag.